

Cultuur
10 augustus 2009
Sander Hiskemuller

Tussen vasthouden en loslaten, of hoe we omgaan met de dood

© Trouw

De blokhutten liggen onder een laag as in de angstaanjagende stilte na het voltrekken van een catastrofe. Een lampje flikkert in de schemer, de zon is aan het zicht onttrokken.

Achter elk muurtje, uit elk verscholen hoekje komen ze vandaan: acht dansers – de overlevenden. De dood in de ogen galmt na in hun lijven, ze schokken en trillen, maar ook wordt de nek en de rug gerecht en het stof van zich af gedanst. De mens als feniks uit de as herrezen.

Koen Augustijnen van Les Ballets C. de la B. kreeg een foto onder ogen die na de uitbarsting van de Pinatubo-vulkaan op de Filippijnen is genomen. Contouren van een dorp in een door as bedolven landschap: de laatste menselijke bakens, enigszins herkenbaar, maar ook vervreemdend buitenaards. Geïnspireerd door dit beeld van wonderschone verwoesting onderzoekt de Vlaamse choreograaf in 'Ashes' de dualiteit tussen vasthouden en loslaten. Ofwel: hoe we omgaan met dingen waar we geen controle over hebben – de dood, uiteindelijk.

Na de doodstilte waarmee de voorstelling opent, nemen ook muzikanten, een countertenor en sopraan het podium in bezit. In Wim Selles' evocatieve bewerking van Händels liefdesaria's krijgt de barok een hedendaagse oppepper door het integreren van accordeon, marimba en percussie. In een duet zijn danser en danseres verbonden door een stok tussen hen in, maar de stok weerhoudt ze tevens van echte aanraking. Ook liefde laat zich niet leiden, al wordt de passie van de dansers met trommels kracht bijgezet.

De meeste scènes, losjes aan elkaar gemonteerd, zijn aangrijpend. Zoals die waarin danser Gaël Santisteva vanuit het graf zijn eigen doodswake observeert. Maar bij Koen Augustijnen ontwapent luchtige kolder de zwaarte. De blokhutten vormen een ideale apenkooi, inclusief trampoline, om als kinderen in te kunnen ravotten. Als dezelfde Stanisteva een doodsmak lijkt te maken, zorgt de trampoline ervoor dat hij juist naar het licht toe wordt gekatapulteerd. Augustijnens 'memento mori' is, zoals de ronde billen van de Guadeloupse danseres Chantal Loïal de hele voorstelling *bootylicious* schudden, daarmee een en al levenslust.

De complete montage van de door improvisaties tot stand gekomen scènes boeit niet de volle anderhalf uur. In de laatste wordt de episodische terloopsheid – dé grote makke van gemonteerd bewegingstheater – gelukkig weer van het pad geveegd. De dansers rollen als één bewegend organisme om hun horizontale as – links, rechts, als de slinger van de klok in een oneindige cadans. Eén voor één stuiven ze los van de aarde, als stofjes in de wind. As heeft hier ook een reinigende werking.

© Trouw 2009, [op dit artikel rust copyright](#).